

поєднанні інноваційних ресурсів та діяльності їх учасників, тобто на створенні інноваційних підприємств, сумісному здійсненні інноваційних проектів.

Учасники інноваційного процесу внаслідок нерозвинутості інноваційної інфраструктури недостатньо взаємодіють між собою. У результаті відбувається втрата ефекту синергії, виникають проблеми при організації переходу на нові технології і виходу на ринок з новими перспективними продуктами.

За результатами опитування керівників підприємств та організацій, які здійснюють інноваційну діяльність на Львівщині, до сучасних проблем інноваційних процесів в регіоні слід віднести: недостатнє інформаційне забезпечення інноваційних процесів; відсутність сформованої інноваційної інфраструктури; відсутність фінансування інноваційних розробок на місцевому рівні та його непрозорість на державному рівні; нестабільність податкової політики відносно пільг для інноваційних підприємств; відсутність підтримки підприємств, які прагнуть впроваджувати інновації з боку місцевих органів влади; недостатня кількість фахових агенств-посередників (венчурних компаній, маркетингових та рекламних агенцій).

Проблеми налагодження взаємодії виникають під впливом факторів зовнішнього та внутрішнього середовищ, які потрібно ідентифікувати та розробляти заходи для запобігання їх негативному впливові.

1. Методологічні положення зі статистики інноваційної діяльності затверджені наказом Державної служби статистики України від 10.01.2013 № 3. URL: https://lv.ukrstat.gov.ua/ukr/themes/08/metod_3.pdf.

2. Обстеження інноваційної діяльності в економіці України за період 2014-2016 років (за міжнародною методологією). URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metaopus/2017/2_07_02_02_2017.htm.

Назар Ю.З.

магістр

Партич Г.О.

к.е.н., професор кафедри фінансів

Національний університет “Львівська політехніка”

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ КРАУДІНВЕСТИНГУ ЯК ІННОВАЦІЙНОГО МЕТОДУ ФІНАНСУВАННЯ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ

У сучасних умовах процес створення бізнесу ускладнюється обмеженістю фінансів, саме тому перед кожним підприємцем виникає основне і одне із найскладніших завдань – пошук інвестицій. Нерідко багато успішних проектів не вдається втілити у життя через брак фінансування. Тож як один із способів фінансування стартап-компаній та малого бізнесу, а також залучення головних інвесторів є використання краудінвестингових платформ.

Незважаючи на стрімкий розвиток краудінвестингу у світі, для більшості українців цей термін сьогодні є не надто знайомим і ще не до кінця зрозумілим. Це пов'язано із недостатністю висвітлення інформації, через що краудінвестинг у нашому суспільстві асоціюється із фінансовими пірамідами, популярними на початку 90-х років ХХ.

Краудінвестинг (від англ. «інвестування натовпу») – це одна із форм залучення фінансування, в якій велика кількість людей (мікро інвесторів) з типово невеликою сумою грошей, через мережу Інтернет можуть вкласти гроші в нові проекти («стартапи») [3].

Особливістю краудінвестингу є інвестування коштів у проект винятково на поворотній основі, а очікування відносно високих доходів у разі успішності інвестованого стартап-проекту та його подальше зростання є основним стимулом брати участь у ньому [2].

Незважаючи на те, що краудінвестинг є явищем відносно новим, проте, останнім часом він набирає оберти та має значний потенціал росту ринку і стає альтернативою традиційному інвестуванню. Для його функціонування створюються спеціальні платформи на яких кожен бажаючий може розмістити свій стартап-проект. Отож, маючи стартап і бажання його реалізувати, достатньо лише описати свою ідею та сформулювати бізнес-план. Також для розміщення

свого проекту на краудінвестинговій платформі, потрібно вказати мінімальний бюджет, необхідний для запуску проекту; час, необхідний для запуску проекту; прогнозовану дохідність проекту; термін окупності вкладених коштів та критичний рівень прибутковості стартапу.

Краудінвестинг відкриває багато можливостей як для підприємців, так і для інвесторів. Враховуючи складність та ризикованість відкриття «власної справи», більшість так і не наважуються на відповідний крок. В цей же час, багато хто хотів би влитись в уже існуючий бізнес, при цьому вклавши комфортну для себе суму коштів. Саме в такому випадку оптимальним рішенням буде інвестування стартапів на краудінвестингових платформах. Краудінвестинг в першу чергу цікавий малому та середньому бізнесу, оскільки він дає можливість залучити зовнішні кошти без кредитних ставок, а також диверсифікувати власні ризики та знайти постійних партнерів по бізнесу.

Варто зазначити, що краудінвестинг є найефективнішим способом залучення коштів у ті стартап-проекти, які не відповідають формам традиційного сприйняття фінансистів і в які великі інвестори не вірять або не хочуть дати шанс на розвиток створюваного бізнесу. Краудінвестингові платформи дають можливість будь-якій фізичній чи юридичній особі вкладати кошти у проекти іноземних країн легким і зручним способом, без законодавчих, територіальних, дозвільних та інших адміністративних перешкод. Також не має необхідності досліджувати фондовий ринок відповідної країни та звертатися за професійною допомогою безпосередньо до брокерів чи інших спеціалістів організованих ринків капіталів [3].

В Україні краудінвестинг перебуває на стадії зародження, проте за недовгий час здійснив швидкий стрибок від теоретичного розуміння аспектів залучення коштів до великого поширення різних видів краудтехнологій. За даними досліджень аналітиків найближчим часом очікується значне зростання обсягів коштів, залучених за допомогою краудінвестингових платформ.

Попри значні переваги використання краудфандингових платформ в Україні їх застосування супроводжується рядом проблем. Основною проблемою є те, що український краудінвестинг більше орієнтований на соціальні проекти, оскільки населення на даний момент не готове купувати технології завтрашнього дня. Саме тому українці шукають інвесторів на іноземних платформах, що у свою чергу, ускладнює процес переведення коштів до авторів. Ще однією проблемою є те, що для максимального залучення коштів інвесторів у проект, інформація про нього повинна бути повністю розкритою на сайті, що автоматично робить її вразливою до перехоплення конкурентами, а в Україні немає законодавчої бази яка б регулювала цей процес. Через молодість українських краудінвестингових платформ та нерозробленість інвестиційного інструментарію залучення великих інвесторів до фінансування проектів, розміщених на них є малоімовірною.

Таким чином, відсутність культури інвестування, недостатність інформації про краудінвестингові платформи, шахрайство та низька довіра людей до цього виду інвестування є основними чинниками, що гальмують розвиток краудінвестингу в Україні. Крім того, через невисокий рівень доходів більшість українців не готові жертвувати гроші або пожертва буде не дуже великою. Тому сума, необхідна для реалізації своєї ідеї, може збиратися доволі довго.

На нашу думку, ефективним шляхом, який сприяв би розвитку краудінвестингу в Україні є удосконалення законодавчої бази для спрощення та регулювання діяльності краудфандингових і краудінвестингових платформ та об'єднань. А саме, використовуючи зарубіжний досвід, необхідно на законодавчому рівні затвердити обов'язкову реєстрацію краудінвестингових платформ в комісії з цінних паперів та на фондових біржах. При цьому кожна платформа, як публічна компанія, повинна повною мірою розкривати свою інформацію про фінанси, позики та практичну діяльність. Крім цього потребує вдосконалення процедура отримання авторами стартапів зібраних коштів, яку необхідно здійснювати через банківські установи і потім використовувати для подальшої роботи над проектами.

1. Єлісеєва Л.В. Краудфандинг в Україні: проблеми та перспективи в контексті зарубіжного досвіду. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2017. URL: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/>.

2. Кравченко М.О., Кураєв Д.А. Перспективи застосування краудфандінгу та краудінвестингу для фінансування стартап-проектів. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2017. URL: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2017/24-2-2017/28>.

Пришляк А.Ю.

студентка

Залізна Л.В.

асистент

Шпак Н.О.

д.е.н., професор

Національний університет «Львівська Політехніка»

ВПЛИВ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ НА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК

Сучасний етап економіки України можна охарактеризувати як інноваційно-орієнтований. Одним з ключових механізмів розвитку інноваційної економіки є трансфер технологій.

В сучасній науковій літературі немає єдиного пояснення терміну «трансфер технологій», проте найчастіше його розглядають як вид комунікації, взаємодії та як процес. Останнє пояснення є найбільш вживаним, адже це процес поширення та передачі результатів інтелектуальної власності, інноваційних розробок від розробника до споживача з метою підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Рада з наукових та промислових досліджень (CSIR) дає визначення трансферу технологій як процесу, який перетворює інтелектуальну власність на фізичний продукт або послугу, яка генерує комерційну вигоду або використовується на благо суспільства [1].

Усі процеси для інноваційної діяльності на вітчизняних підприємствах вимагають особливої уваги до питання трансферу технологій, переймаючи досвід закордонних сусідів, можна успішно змінити стан справ у сфері інноваційної діяльності [2].

Чи не найважливішою проблемою конкурентоспроможної економіки є питання створення інноваційного продукту та застосування нових технологій, від цього залежить покращення якості праці, а отже і збільшення робочих місць, що дає можливість підвищити рівень доходів громадян. Сьогодні трансфер технологій, знаходиться під впливом глобалізації та синхронізованих технологічних зрушень, що дозволяє країнам третього світу швидше розвиватись завдяки імпорту технологій.

Результативність трансферу технологій значною мірою залежить від його фінансового, правового та організаційного забезпечення.

Ефективність трансферу технологій також залежить і від розвитку освіти, науки, законодавчої системи, а також макроекономічної політики. На даному етапі ефективність трансферу технологій характеризується надзвичайно низьким попитом у національному господарстві, а також недостатньою кількістю високотехнологічних підприємств, відсутністю пільг на активних інноваційних підприємствах, відсутністю стимулюючих механізмів трансферу технологій та слабкою системою захисту прав інтелектуальної власності на підприємствах.

Такі питання повинні бути вирішеними за допомогою вдосконалення державної політики в сфері трансферу технологій, що включатиме як нормативно-правові акти, так і економічні та організаційні групи заходів покращення [3].

Трансфер технологій є рушієм інноваційного розвитку як підприємства так і цілої країни. Можна зробити висновок, що даний процес є інструментом поширення та впровадження технологій на інші підприємства, а також комерційним освоєнням технології.

Трансфер технологій забезпечує покращення якості товарів і послуг, використовуючи сучасні інноваційні можливості, що є запорукою підвищення рівня конкурентоспроможності підприємств.